

BIZTOSÍTÓ VEZETŐ ÁLLÁSÚ SZEMÉLYÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és b) pontjában foglaltak, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) és 19. § (1) bekezdésében, valamint a Magyar Nemzeti Bank előtti egyes hatósági ügyekben az elektronikus kapcsolattartás szabályairól szóló 36/2017. (XII. 27.) MNB rendelet (Rendelet) 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett **gazdálkodó szervezet és a kérelmező (ügyfél) jogi képviselője** – a kérelmét, bejelentését vagy egyéb beadványát az MNB elektronikus ügyintézését biztosító információs rendszerben (ERA rendszer) elérhető, az adott beadvány céljára eljárásra rendszeresített elektronikus úrlapon, az abban meghatározott módon és tartalommal, a jogszabályban előírt melléklet, illetve az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével nyújtja be.

Az engedélyezési eljárásokban a kérelmeket, bejelentéseket az MNB honlapján, az ERA felületen az *E-ügyintézés Engedélyezés* szolgáltatáson belül a „Tovább a szolgáltatásra, Űrlapok kiválasztása, Biztosítási piac, Biztosítók, Személyi engedélyek” menüpontban található *„Biztosító vezető állású személye, egyéb vezetője foglalkoztatásának, megbízásának, illetve kinevezésének, megválasztásának engedélyezése iránti kérelem”* elnevezésű BIZR_1007_v3 számú elektronikus úrlapon kell benyújtani, a mellékletek hiteles elektronikus másolatának csatolásával. Az MNB döntései, hiánypótlási felhívásai, tájékoztatásai és egyéb közlései a kézbesítési tárhelyen való elhelyezéssel kerülnek kézbesítésre a kérelmezők, illetve jogi képviselőik részére.

Az elektronikus ügyintézással, valamint az engedélyezési eljárásban csatolandó mellékletek (elektronikus dokumentumok) előterjesztésével kapcsolatban az MNB honlapján tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak:

<https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-az-e-ugyintezesrol-az-mnb-elotti-engedelyezesi-eljarasokban-1.pdf>

Az engedélyezési eljárások egyes vonatkozásaihoz (pl. Jó üzleti hírnév megállapítása) kapcsolódó további tájékoztatók az alábbi menüpontban érhetők el: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/tajekoztatok> ;

I. VEZETŐ ÁLLÁSÚ SZEMÉLYEK

I. A biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 49. §-ának megfelelően biztosítónál vagy viszontbiztosítónál **vezető állású személyek** a következők:

- i. a biztosító vagy viszontbiztosító részvénytársaság, biztosító vagy viszontbiztosító szövetkezet és a kölcsönös biztosító egyesület esetén az igazgatóság tagjai és a felügyelőbizottság tagjai;
- ii. harmadik országbeli biztosító vagy viszontbiztosító magyarországi fióktelepe formájában működő biztosító vagy viszontbiztosító esetén a cégjegyzékbe bejegyzett képviselő;
- iii. a százfős taglétszámot egy naptári éven keresztül átlagosan meg nem haladó kölcsönös biztosító egyesület esetén az alapszabályban meghatározott elnevezéstől függetlenül
 - (a) az ügyintéző és képviseleti szerv feladatainak ellátása céljából választott testület elnöke vagy az ilyen célból választott személy,
 - (b) az ügyintéző és képviseleti szervének ellenőrzése céljából választott testület elnöke vagy az ilyen célból választott személy;
- iv. az első számú vezető és annak helyettesei.

II. Vezető állású személynek nem nevezhető ki és nem választható meg a büntetőeljárás jogerős befejezéséig az a személy, akivel szemben:

- vádemelésre került sor a 2013. június 30-ig hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény XV. fejezetének VII. és VIII. címében, XVII. és XVIII. fejezetében, vagy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) XXVII. vagy XXXV-XLIII. Fejezetében meghatározott bűncselekmény miatt, vagy
- külföldön az illetékes hatóság részéről vádemelésre került sor olyan bűncselekmény miatt, amely az 1978. évi IV. törvény XVII. vagy XVIII. fejezete szerint 2013. június 30-ig büntetendő volt, vagy a Btk. XXXV-XLIII. Fejezetében foglaltak szerint büntetendő.

Amennyiben a fenti körülmények már kinevezett vagy megválasztott vezető állású személy vonatkozásában következnek be, akkor a büntetőeljárás jogerős befejezéséig a vezető állású tisztségéhez kapcsolódó feladatai általa történő ellátását fel kell függeszteni. *(Bit. 53. § (4)-(5) bekezdés)*

III. Vezető állású személynek – a Bit. 53. § (1) bekezdése alapján – az nevezhető ki vagy választható meg, akinek személyét a megválasztás vagy a kinevezés tervezett időpontját harminc nappal megelőzően a biztosító vagy a viszontbiztosító az MNB-nek bejelentette, és az MNB a kinevezést vagy megválasztást engedélyezte.

Kisbiztosító-egyesület esetén – a Bit. 234. § (2) bekezdésének megfelelően – a vezető állású személy engedélyezésére irányuló eljárást nem kell lefolytatni, ha a vezető állású személy megbízatásának megszűnésével ismételtlen ugyanaz a személy kerül kinevezésre vagy megválasztásra vezető állású személyként. (Ennek tényét a kisbiztosító-egyesület köteles az MNB-nek bejelenteni.)

II. ENGEDÉLYEZÉSI FELTÉTELEK

A biztosító vagy viszontbiztosító felügyelőbizottsága tagjainak engedélyezésére irányuló, úrlapon benyújtott kérelemhez – a biztosítási törvény vonatkozó előírásaira (Bit. 54. §, 252. §) is figyelemmel – a következőket szükséges mellékelni:

1. Bűnügyi nyilvántartó szerv által kiállított, kilencven napnál nem régebbi hatósági erkölcsi bizonyítvány, vagy az engedélyeztetni kívánt személy (**Jelölt**) személyes joga szerinti ennek megfelelő okirat (eredeti vagy közokirat kiállítására jogosult személy által készített elektronikus másolati példánya), amely igazolja, hogy a Jelölt büntetlen előéletű, nem áll közügyektől eltiltás, foglalkozástól vagy tevékenységtől eltiltás hatálya alatt. *(Bit. 54. § (1) bekezdés a) és b) pont, 252. § (1) bekezdés a) pont)*
2. A Jelölt szakmai alkalmasságának és üzleti megbízhatóságának igazolására szolgáló, megfelelően kitöltött és aláírt kérdőív. *(Bit. 54. § (1) bekezdés b) pont, 252. § (1) bekezdés c) pont; 253. § (2) bekezdés)*

A kérdőív formanyomtatványa az MNB honlapján a következő útvonalon érhető el:

Felügyelet / Engedélyezés és intézményfelügyelés / Engedélyezés / Személyi engedélyek / Formanyomtatványok / Jó üzleti hírneves kérdőívek¹

Az alkalmazandó formanyomtatvány címe: „Kérdőív biztosító vezető állású személyének jelölt természetes személy részére a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 4. § (1) bekezdés 90. pontjában és 69. §-ában meghatározott szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság megállapításához”.²

A szakmai alkalmassággal és üzleti megbízhatósággal kapcsolatban további információ („Szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság (Bit.)”³, „Tájékoztató a jó üzleti hírnév megítélésének szempontrendszeréről és annak gyakorlati alkalmazásáról”⁴) található az MNB honlapjának következő menüpontjában:

Felügyelet / Engedélyezés és intézményfelügyelés / Engedélyezés / Tájékoztatók

3. A Jelölt nyilatkozata arról, hogy egyetlen biztosítónál vagy viszontbiztosítónál sem tevékenykedik könyvvizsgálóként. *(Bit. 54. § (1) bekezdés e) pont)*
4. A kérelmező biztosító vagy viszontbiztosító nyilatkozata arról, hogy az engedély kiadása érdekében szükséges minden lényeges tényt és adatot közölt az MNB-vel. (A nyilatkozat megtehető a kérelem úrlapján.) *(Mnbtv. 59. § (1) bekezdése)*

¹ <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/formanyomtatványok>

² https://alk.mnb.hu/bal_menu/formanyomtatványok/urlapok_kivalasztasa/szerkeszto?id=504&version=0&chid=15

³ <https://www.mnb.hu/letoltes/szakmai-alkalmassag-es-uzleti-megbizhatosag-3.pdf>

⁴ <http://www.mnb.hu/letoltes/tmpc812-tmp-12233381.pdf>

A további vezető állású személyek (ideértve a felügyelőbizottság elnökét is) engedélyezésére irányuló kérelemhez – a fentiek mellett – csatolni kell a következőket is:

5. A Jelölt felsőfokú végzettségét igazoló oklevél (diploma) közjegyző által hitelesített elektronikus másolati példánya. *(Bit. 54. § (1) bekezdés d) pont)*
6. A vezetői gyakorlat igazolására alkalmas okirat (például munkáltatói igazolás, munkaszerződés, munkaköri leírás, kinevezés), amely alapján egyértelműen megállapítható a vezetői gyakorlat kezdő és befejező időpontja, valamint a gyakorlatot megalapozó tevékenység, jogviszony jellege, illetve az ilyen jogviszony keretében a Jelölt által ellátott feladatok köre. *(Bit. 54. § (1) bekezdés c) pont)*

Vezetői gyakorlatnak minősül

- a. a biztosításszakmai vezetői gyakorlat,
- b. a legalább húsz főt foglalkoztató vállalkozásnál szerzett gazdálkodási vezetői gyakorlat, továbbá
- c. az államigazgatás pénzügyi vagy gazdasági területén szerzett vezetői gyakorlat,

amennyiben e vezetői gyakorlat ideje hosszabb, mint öt év.

A vezetői gyakorlat befejezése nem eshet az engedély iránti kérelem benyújtását tíz évvel megelőző időpontnál korábbi időpontra.

Az első számú vezető és annak helyettesei engedélyezésére irányuló kérelemhez – a fentiek mellett – mellékelni kell továbbá a következőket:

7. A Jelölt munkaviszony keretében történő foglalkoztatásának igazolása (például munkaszerződés, a biztosító vagy viszontbiztosító által kiállított munkáltatói igazolás). *(Bit. 50. § (1) bekezdés)*

A kisbiztosító-egyesület az első számú vezetőt megbízási jogviszony keretében is foglalkoztathatja *(Bit. 231. § (2) bekezdés)*. Ebben az esetben a megbízási jogviszony fennállását igazoló dokumentumot (például megbízási szerződést, a biztosító vagy viszontbiztosító által a megbízásról kiállított igazolást, nyilatkozatot) szükséges mellékelni a kérelemhez.

A biztosító – kivéve a kisbiztosítót – valamennyi vezető állású személyének engedélyezésére irányuló kérelemhez – a fentiek mellett – mellékelni kell továbbá a következőket:

8. A kérelmező biztosító vagy viszontbiztosító **nyilatkozata** arról, hogy a Jelölt tekintetében elvégezte a jogszabályoknak, illetve a szakmai alkalmasságra és az üzleti megbízhatóságra vonatkozó szabályzatoknak megfelelően elvégzett szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelmények értékelését. *(Bit. 54. § (1) bekezdés b) pont, 252. § (1) bekezdés a) és c) pont, 253. § (1)-(2) bekezdés)*

Ennek keretében – egyebek mellett – **szükséges az alábbi eljárások ismertetése**, amennyiben a Jelölt vonatkozásában volt ilyen:

- azon értékelési eljárások leírása, amelyeket az Európai Unió tagállamainak felügyeleti hatóságai folytattak le a Jelölt szakmai alkalmasságával és üzleti megbízhatóságával kapcsolatban (megjelölve a tagállamot, a felügyeleti hatóság nevét, valamint az eljárás időpontját),
- amennyiben a Jelölt vonatkozásában benyújtott engedélyezési eljárás iránti kérelmet az illetékes hatóság korábban elutasította,
- amennyiben bármely hatóság, vagy szervezet a Jelölt tevékenység-végzéshez vagy tisztségviseléshez való jogát bármely módon kizárta vagy korlátozta.

A Bit. 54. § (1) bekezdés b) pontja előírja, hogy biztosítónál vezető állású személy kizárólag olyan személy lehet, aki szakmai alkalmassággal és üzleti megbízhatósággal rendelkezik. A Bit. 252. § (1) bekezdés a) és c) pontjai szerint a vezető állású személy engedélyezésére irányuló kérelemhez mellékelni kell az 54. § (1) bekezdésben meghatározott követelmények fennállását igazoló dokumentumokat, illetve a szakmai alkalmasságot és üzleti megbízhatóságot alátámasztó tények fennállását igazoló dokumentumokat a 69. §-ban meghatározott követelmények figyelembevételével.

A Szolvencia II Irányelv kiegészítéséről szóló 2015/35/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (**Rendelet**) 258. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a biztosítónak gondoskodnia kell arról, hogy az igazgatási, irányító vagy felügyelő testület minden egyes tagja rendelkezzen a rábízott feladat elvégzéséhez szükséges képzettséggel, szakértelemmel, gyakorlattal és szakmai tapasztalattal.

A Rendelet 273. cikk (1) bekezdése értelmében a biztosító vagy viszontbiztosító dokumentált szabályzatokat és megfelelő eljárásokat hoz létre, valósít meg és tart fenn annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozást ténylegesen vezető vagy más kiemelten fontos feladatkört ellátó személyek a Szolvencia II Irányelv 42. cikkének megfelelően mindenkor szakmailag alkalmasak és üzletileg megbízhatóak legyenek. Az igazgatási, irányító vagy felügyelő testület tagjai szakmai alkalmasságának értékelésekor – a Rendelet 273. cikk (3) bekezdésének megfelelően – figyelembe kell venni az egyes tagok számára kijelölt feladatokat, gondoskodva a képzettségek, tudás és meghatározó tapasztalatok megfelelő sokféleségéről a vállalkozás szakszerű irányítása és felügyelete érdekében.

Figyelemmel a Rendelet 273. cikk (2)-(3) bekezdéseiben, illetve az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság által kiadott, „Az irányítási rendszerre vonatkozó iránymutatások” (**Iránymutatások**) 11-13. iránymutatásaiban foglaltakra, a szakmai alkalmasság értékelése kiterjed az adott személy szakmai és hivatalos képzettségének, tudásának és a biztosítási szektorban vagy más pénzügyi ágazatban vagy egyéb üzletágakban szerzett tapasztalatainak értékelésére, és figyelembe veszi az adott személyre rótt feladatokat, valamint – ahol meghatározó – az adott személy biztosítási, pénzügyi, számviteli, aktuáriusi és vezetői ismereteit. A fentiek teljesítése során a biztosítónak a szakmai alkalmasság értékelésekor – többek között – gondoskodnia kell arról, hogy a biztosítót ténylegesen vezető és más kiemelten fontos feladatkört ellátó személyeknél figyelembe vegye az egyénekre ruházott kötelezettségeket, biztosítva a kellő összetételű képzettséget és tudást, a megfelelő tapasztalatot a biztosító szakszerű vezetéséhez és ellenőrzéséhez. A biztosítót ténylegesen vezető vagy más kiemelten fontos feladatkört ellátó személyek szakmai alkalmassága és üzleti megbízhatósága tekintetében a biztosítónak értékelési eljárásokat és azokat rögzítő szabályzatot kell kialakítania.

A biztosítók és viszontbiztosítók irányítási rendszeréről szóló 4/2016. (VI.06.) MNB ajánlás (**Ajánlás**) 11. pontja – összhangban az Iránymutatások 11. iránymutatásában foglaltakkal – szerint a biztosító „gondoskodik arról, hogy a biztosító igazgatási, irányító vagy felügyelőtestületének tagjai, a más kiemelten fontos feladatkört ellátó személyek szakmailag alkalmasak, figyelembe veszik a felelős személyekre ruházott kötelezettségeket, mindezzel biztosítva, hogy a biztosító vezetése kellő összetételű, képzettségű és tudású, valamint megfelelő tapasztalatú, egyúttal képes szakszerűen ellenőrizni a biztosító tevékenységét”. A biztosító igazgatási, irányító vagy felügyelő testülete tagjainak a megfelelő képzettséggel, tapasztalattal és tudással kell rendelkeznie, és a kollektív kompetenciák legalább az alábbiakat fedik le:

- (a) biztosítási és pénzügyi piacok;
- (b) üzleti stratégia és üzleti modell;
- (c) irányítási rendszer;
- (d) pénzügyi és aktuáriusi elemzés;
- (e) szabályozási keret, követelmények.

Az Ajánlás 15. pontjának megfelelően az MNB elvárja, hogy az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA) által kiadott, „Az irányítási rendszerre vonatkozó iránymutatások”⁵ alapján megadott, és az annak „Minimum information to be provided to the supervisory authority concerning the fit & proper assessment” című technikai mellékletében⁶ szereplő információkról a biztosító értesítse, illetőleg ezeket az információkat nyújtsa be az MNB számára.

III. VEZETŐ ÁLLÁSÚ SZEMÉLYEK ÚJRAVÁLASZTÁSA

Vezető állású személyek újraválasztása is megválasztásnak minősül, így minden esetben engedélyköteles.

Frissítve: 2019. március

⁵ https://eiopa.europa.eu/GuidelinesSI/EIOPA_Guidelines_on_System_of_Governance_HU.pdf

⁶ <https://eiopa.europa.eu/GuidelinesSI/Guidelines%20on%20System%20of%20Governance%20Technical%20Annex.pdf>